

Samenvatting

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap wil de profielstructuur in havo en vwo vereenvoudigen door het aantal profielen te verminderen. Zij heeft de Onderwijsraad hierover om advies gevraagd. Leidt vermindering van het aantal profielen tot betere organiseerbaarheid, meer doelmatigheid en focus op de kern? Als randvoorwaarde stelt de minister dat zij denkt aan een verandering onder verder gelijkblijvende omstandigheden. De breedte van het onderwijsaanbod op een school moet overeind blijven; er wordt niet gedacht aan nieuwe vakken of vakinhoudelijke wijzigingen.

Behoud de vier profielen

Het is volgens de raad niet verstandig in de huidige situatie over te gaan tot een wetwijziging om het aantal profielen te reduceren. De raad heeft diverse scenario's uitgewerkt om te komen tot minder profielen. De twee natuurprofielen (natuur en techniek, en natuur en gezondheid) en/of de twee maatschappijprofielen (economie en maatschappij, en cultuur en maatschappij) worden daarbij samengevoegd. De raad concludeert dat geen van de opties een inhoudelijke verbetering zou betekenen. Evenmin leidt een reductie van het aantal profielen tot omvangrijke organisatorische winst. Het aanbieden van het onderwijs in twee brede profielen is nu al mogelijk voor scholen die dat willen. Er is geen extra doelmatigheidswinst te behalen met een wetwijziging die alle vo-scholen verplicht dit model te volgen. Door het aantal profielen te verminderen zonder verdere inhoudelijke veranderingen in het onderwijs kunnen er (nieuwe) aansluitingsproblemen ontstaan tussen het voortgezet en hoger onderwijs, vooral bij de bètatechnische studierichtingen. Tot slot acht de Onderwijsraad het volledig afschaffen van de profielstructuur onder verder gelijkblijvende omstandigheden te risicovol.

Wijs scholen op de mogelijkheid hun onderwijs in twee profielen te organiseren

Binnen de huidige WVO (Wet op het voortgezet onderwijs) is het al mogelijk voor scholen om het onderwijs vorm te geven in twee brede profielen. Een school met twee standaardprofielen biedt leerlingen de keuze uit een natuurprofiel en een maatschappijprofiel. Een leerling moet wel kunnen kiezen uit verschillende soorten wiskunde. Sommige (kleine) scholen kunnen hiermee organisatie-winst behalen, als zij tenminste ruimte hebben om leerlingengroepen samen te voegen. Het is de vraag of alle scholen hiervan op de hoogte zijn; het ministerie van OCW kan hierin een voorlichtende rol vervullen.

Bezie eventuele herziening op langere termijn in samenhang met onderwijsinhoud

De raad sluit een herziening van de profielstructuur in de bovenbouw van het havo en vwo op termijn niet uit. In samenspraak met het hoger onderwijs moeten scholen nieuwe en andere keuzes kunnen maken in de vakken die zij aanbieden en de combinaties van vakken die nodig zijn. Maar hiervoor is eerst een grondige analyse nodig van de programma's van havo en vwo. Daarbij zouden inhoudelijke veranderingen (andere vakken, meer of minder studielasturen enzovoorts) niet bij voorbaat moeten worden uitgesloten. Ook de discussie over vakken heen (wat moeten vo-leerlingen aan kennis meekrijgen, gezien de maatschappelijke situatie en vraag) moet dan worden meegenomen.